

וזאת תורת השבת

בס"ד | שנה שנייה | פרשת תרומה תשפ"ד | עלון מס' 70

"ועשית שנים פריים זהב מקשה תעשה אתם"

משני קצות הפפרת" (כת"ה)

רבי ראובן קרלינשטיין זצ"ל

וברש"י: "כרבים" - דמות פרצוף תינוק להם. **מקשה תעשה אותם** - שלא תעשה בפני עצמם ותחברם בראשי הכפורת לאחר עשייתם, כמעשה צורפים, שקורין שולדי"ץ [מולחמים], אלא הטל זהב הרבה בתחילת עשיית הכפורת והכה בפטיש ובקורנס באמצע, וראשין בולטין למעלה וצייר הכרובים בבליטת קצותיו, כלומר, הכרובים צריכים להיות מהכפורת.

בפרשת בראשית (ג, כד) כתוב: "וישכן מקדם לגן עדן את הכרובים ואת להט החרב המתהפכת" - אלו מלאכי חבלה. נשאלת השאלה: אם כן, מה הם "כרובים" - פרצוף תינוק או מלאכי חבלה?

אמר **רבי משה מרדכי אפשטיין** זצ"ל, ראש ישיבת סלבודקה: אמנם כרובים יש להם דמות תינוק - אלו הילדים, אבל השאלה היכן מניחים ומעמידים אותם:

אם מניחים אותם בבית המקדש, מעל ארון הקודש, במקום השראת השכינה - הם מלאכי השרת. אבל אם נוטלים את אותו תינוק ותינוקת מהתורה - אפילו ששימום בפתח גן עדן, הם נהיים מלאכי חבלה. כיון שנותקו מהתורה הקדושה

כאשר הם מקשה אחת עם הארון, לא התחברו אליו אחרי עשייתם, אלא יוצרים אותם מקשה אחת, מתוך התורה, ואינם זזים ממנה - הריהם חשובים כמלאכים. אבל אם נטלו אותם מהתורה - הריהם מלאכי חבלה.

כח הפסק של הב"ח

כח התורה הוא הכח החזק ביותר שיש בעולם. התורה היא כלי לשנות את האדם, לקדשו, לטהרו ולתת לו מלכות וממשלה בכל העולמות.

הבריסקער רב הגיע פעם לעיר קראקא. הוא הלך לראות שני דברים: את בית הכנסת של הרמ"א, ואת הקבר של ה'מגלה עמוקות'.

ליד קברו של ה'מגלה עמוקות' ישנה מצבה שעליה כתוב: "פ"נ איש לא ידוע שמו ויעיד עליו רעו [זה השוכב לידו]". הוא שאל מיד והתעניין מה זה, מי זה. הלך לחברא קדישא. אמרו לו שבפנקס הקהילה כתוב הסיפור. הביאו את הפנקס ונתנו לו לקרוא. היה כתוב שם כך:

אחרי שה'מגלה עמוקות' נפטר הגיע אברך לחברא קדישא וביקש: "רצוני לקנות קבר ליד ה'מגלה עמוקות". צחקו עליו: חסר דעה, איזו בקשה!

- אשלם על כך בכסף מלא.

- לא מוכרים קבר כזה בכסף!

הוא לא נכנע לדבריהם, הגיע עוד יום ועוד, אך הם שלחו אותו לנפשו - גיי געזונטע רייט - בשום אופן אנחנו לא מוכרים! החליט ללכת באופן אישי לפקיד הגזבר היושב במשרד, ולספר כי הוא מצייע סכום כסף רב, אולי ישתכנע. "אשלם כמה שתרצה, רק תמכור לי את המקום" - התחנן.

בשום אופן.

עוד יום ועוד יום נדנד לו, עד שהגזבר החליט: יש לי עצה, אני אנקוב בסכום כסף כזה גבוה שהוא פשוט יברח מהמקום. למחרת כאשר הגיע, אמר לו: "אם אתה רוצה באמת, תשלם חמש מאות רובל". סכום עצום.

- חמש מאות רובל? בסדר, אני אביא. הלך והביא חמש מאות רובל. חשב הגזבר לעצמו: מה אעשה עכשיו? סיפור שכזה. התיישב בדעתו והחליט:

אני כבר אדם זקן, והוא אברך צעיר, עד שהוא ימות אני כבר מזמן לא אהיה פה. מה אכפת לי? דבר ראשון ניקח את הכסף - חמש מאות רובל. בינתיים יהיה לחברא קדישא קצת כסף.

ולמים, כאשר יצטרכו לקבור אותו, שהם ישברו את הראש. זה לא יהיה נוגע אלי...

- תביא את הכסף

- תביא לי שטר מכירה.

כתב לו שטר מכירה, נטל את הכסף, הביא אותו למנהלי 'חברא קדישא' ואמר להם: "פלוגי קנה אחוזת קבר", לא האריך ולא פירט. לא פחות ולא יותר, למחרת האיש נפטר. לא ידעו מי האיש. לא הכירו אותו כתושב העיר, לא ידעו על משפחה או קרובים, וגם לא ידעו על רכישת חלקת הקבר. הגזבר ידע על העסק ושתק. החברה קדישא קברו אותו במקום אחר - והגזבר שותק.

בלילה בא הנפטר לגזבר ושואל: "מה זה? יש לי שטר מכירה, רימית אותי!"

אמר לעצמו: דברי חלומות לא מעלים ולא מורידים

למחרת שוב אותו חלום: "מה עשית לי, מדוע זרקת אותי שם?"

בלילה השלישי אמר לו: "אם אתה מתעלם ממני - ברצוני לתבוע אותך לדין תורה בפני בית דין של מעלה!"

דין תורה בבית דין של מעלה - זה עניין מר מאד... הגזבר רעד בכל גופו: הוא הולך להרוג אותי, לקחת אותי לשם.

באותם ימים הרב של קראקא היה רבינו הב"ח. הגזבר מאד נבהל, הלך לרב ובכה לו שעשה שטות נוראה, סיפר לו את כל הסיפור. וקוראים לי קעת לבית דין של מעלה. מה אני עושה? תן לי עצה.

אומר לו הב"ח: אם הוא יבוא פעם נוספת, תגיד לו שיש הלכה בשולחן ערוך שהולכים אחרי הנתבע. אתה רוצה דין תורה? בוא לפה, שיבוא אלינו לבית הדין. אצל הב"ח. שיקבע זמן מתי שהוא רוצה ונפסק.

אכן הגיע שוב בחלום, אמר לו הגזבר: אתה רוצה, תבוא לכאן לבית דינו של רב העיר הב"ח.

כך היה. קבעו זמן. הב"ח התיישב. הגזבר הגיע וגם קהל רב התאסף לשמוע מה ייעשה בדינו.

נעמד הב"ח והכריז: "התובע יטען את טענותיו!"

איך שאמר את דבריו שמעו קול. קול של הנשמה המספרת את כל הסיפור.

"ועכשיו" - אמר הרב - "יציג הנתבע את טענותיו". הגזבר הצטדק, הציג את טענותיו.

אמר הב"ח: "שמעתי את שני הצדדים, ופסק ההלכה הוא כך: אנחנו פה בעולם, לא יכולים למכור מקום לאדם לא ידוע. וכיון שאיננו יודעים מי אתה, איננו יכולים למכור לך קבר על יד איש קדוש ה'מגלה עמוקות'. לכן, הגזבר לא יכול היה למכור לך את המקום, הוא לא הבעלים. אבל מה נעשה שהוא כבר עשה איתך מכירה שלא כדין. אי לכך, הפסק כדלהלן. כיון שאנחנו לא יכולים

מצבת "יגיד עליו רעו" בבית הקברות היהודי העתיק בקרקוב

תקריב של המצבה בסמיכות למצבת רבי נתן נטע שפירא, טרום מלחמת העולם השנייה.

לקוברך שם, אם אתה כן ראוי לנוח שם - תדאג לעצמך. ואם יש לך את הזכות - כבר תדאג לעצמך. זה הפסק שפוסקים בבית דין של מטה!"

עברו שלושה ימים. הקבר של האברך היה ריק, והקבר שליד המגלה עמוקות היה תפוס! הוא דאג לעצמו. על הקבר הניחו מצבה: "פה נטמן איש לא נודע מי הוא ויעיד עליו רעו".

את כל הסיפור הזה על כח התורה סיפר הרב מבריסק, כפי שקרא בפנקס 'חברא קדישא' דקראקא.

הרבונו של עולם נתן כח לחכמי ישראל והם יכולים לפסוק דברים כאלו. (יחי ראובן)

"מאת כל איש אשר ידבנו לכו" (כה)

הרב יהושע לייבוך

הרב דוקטור א. הוא רופא יהודי חרדי נודע, המתגורר בלונדון בירת אנגליה, ושמו הטוב יצא למרחקים. במשך השנים הרבות שבהן הוא עוסק במקצוע הרפואה, הספיק לטפל ברבבות מטופלים, ורכש מומחיות מיוחדת במגוון תחומים בעולם הרפואה.

הדלת במרפאתו אינה חדילה מלסוב על צירה. דוקטור א. קנה לעצמו שם של רופא יסודי ודייקן, כזה שאבחנותיו ברורות וחדות, ובשל כך נוהרים אליו מטופלים מכל רחבי הממלכה המאוחדת. הפונים הרבים מבקשים אבחנה מדויקת לבעיותיהם, והמלצותיו מתקבלות על ידם ללא עוררין.

גם כיום, בגילו המבוגר, עדיין עוסק הדוקטור במקצועו, אם כי עיסוקו הוא בתחום הייעוץ.

אין זה פלא, שהלא דוקטור א. רואה בעבודתו שליחות גדולה הדור בעבר, כמרן הסטייפלר זצ"ל, סמכו עליו את ידיהם. אף בהווה רבנים מכל רחבי העולם נוהגים להתייעץ עמו בשאלות הלכתיות רפואיות כבדות משקל, ביודעם כי יראתו קודמת לחכמתו, וכי לא יוציא מפיו תשובה, בטרם הפך ושקל בה הן בפלס הרפואה והן במשקל ההלכה.

רבים ממכרי, רופאים ושאינם כאלו, תוהים ומנסים להבין את פשר הצלחתו

המיוחדת; מהו סודו המיוחד, שבאמצעותו הוא זוכה להביא מזור לאנשים כה רבים? במשך שנים הם ניסו להבין את הסוד, עד שהוא התגלה בדרך אקראית לחלוטין. וכה היה דבר המעשה, שהתרחש לפני למעלה מעשרים שנה, בתקופה שבה היה הדוקטור בשיא פעילותו. המעשה סופר מפי הרופא הנודע מבני ברק, דוקטור הרב משולם הרט שליט"א:

משפחת ש., אף הם ממטופליו של הדוקטור, נסעו ברכבם בשעת לילה מאוחרת בכביש המהיר הסובב את לונדון הבירה. אבי המשפחה, הרב ש., נהג ברכבו באיטיות ולפתע הבחין ברכב העומד בשולי הדרך, ונהגו היה בעל חזות חרדית.

"יהודי נמצא במצוקה ויש לעזור לו", הפטיר הרב ש. בעודו מאותת. הוא פייג את רכבו לעבר שולי הכביש ועצר בזהירות, כמה עשרות מטרים לפני הרכב התקוע.

הרב ש. יצא מרכבו, ושלף מתא המטען את ערכת החילוץ שהוא נושא דרך קבע. 'כנראה הרכב תקוע בגלל פנצ'ר בגלגל או תקלה טכנית אחרת', הרהר הרב ש. לעצמו, בעודו נושא את התיק הכבד. לרב ש. היה ידע טכני נרחב בכל הקשור לרכבים, ופעמים רבות הוא מצא את עצמו מנצל את העובדה הזו, כדי לעזור ליהודים שנתקעו באמצע הדרך. במהלך השנים הוא גיבש לעצמו 'ערכת חילוץ' - תיק גדול שהכיל בתוכו את כל האבזור הדרוש, כעזרה ראשונה לחילוץ רכבים תקועים. גם הפעם חשב כי מדובר במקרה שכזה.

לכן, הופתע מאד כשהתקרב לרכב וגילה כי בתוכו יושב לא אחר מהרופא הנודע, דוקטור א.

הדוקטור ישב במושב הנהג, כשראשו נשען על ההגה וגוו רוטט מבכי.

'מה גרם לדוקטור לבכות?', נבהל הרב, 'אולי הוא תקוע כאן כבר זמן רב?!' - שאל את עצמו, ומיהר להקיש על חלון הרכב.

הדוקטור ננער בבהלה ופתח את החלון. הוא הביט בעיניים אדומות לעבר האורח הבלתי קרוא, תוהה מיהו הזר שהופיע כך פתאום. ארכו כמה שניות עד שזיהה; "הרב ש.", קרא הדוקטור בהפתעה, "מה אתה עושה כאן בשעת לילה שכזו?"

"הייתי בטוח שהדוקטור נתקע עם רכבו באמצע הדרך, ורציתי להציע עזרה", ענה הרב ש. בטון מתנצל.

"הכל בסדר, ברוך ה'!", הרגיע אותו הדוקטור. נראה היה כי הוא חוכך בדעתו, האם להסביר לרב ש. את הסיבה האמיתית שמחמתה עצר בשולי הדרך ושעייניו אדומות מבכי.

לבסוף החליט להסביר:

"אני חוזר כרגע מבית החולים, לשם נקראתי בדחיפות על ידי אחד ממטופליי, יהודי צעיר שנקלע למצב רפואי מסוכן. האיש ביקש להתייעץ איתי טרם הטיפול, וביקש גם שאהיה נוכח ושותף במהלך הטיפול.

כרופא אני יכול לומר, שעשיתי ככל שביכולתי כדי לסייע לאיש לעבור את הטיפול בצורה המיטבית. לצערי הרב, מצבו עדיין קשה ביותר. כיון שמצד תפקידי כרופא מיציתי את כל האפשרויות שבידי כדי לעזור לו, לא נותר לי עתה אלא לעשות בעבורו את הדבר, שבעיניי הוא ההשתדלות החשובה ביותר - לשאת בעדו תפילה מעומק לב ובדמעות לפני רופא כל בשר, שישלח לו מהרה רפואה שלימה מן השמים בתוך שאר חולי ישראל".

"כך אני נוהג תמיד", הפטיר הרופא עם סיום דבריו, מבלי לדעת שבמשפט זה הוא חושף את הסוד, שעומד מאחורי סיפור הצלחתו המופלא.

בבת אחת נפתרה התעלומה שהעסיקה כה רבים במהלך השנים. בבת אחת התגלה סוד הצלחתו המיוחדת של הדוקטור הנודע, שזכה להיות שליח נאמן לרפא רבים וטובים מיהודי לונדון ומאנשי העולם כולו.

הדוקטור לא הסתפק בידע הרפואי הנרחב שרכש, כדי לסייע למטופליו. ביודעו כי המפתח האמיתי לרפוי בכח התפילה - הקפיד להתפלל בעבור כל אחד ממטופליו, ותפילתו היא שנשאה את פירות הצלחתו. (וכל מאמינים)

ויקחו לי תרומה | טור דעה

פרשת השבוע נפגשת עם התאריך שבו אנו נמצאים - חודש אדר, בהרבה בחינות. אך גם במה שכתוב "ויקחו לי תרומה מאת כל איש אשר ידבנו ליבו וכו'". במשכן הכל זה בלב וברצון האמיתי של כל אחד. זה לא מחצית השקל. כאן מי שלא רוצה לתרום פשוט לא חייב לתרום. וכל מי שתרם זה היה מאהבה ומלב יהודי טהור שרוצה

לעשות את רצון השם.

הנה כידוע אדר זהו חודש מסוגל מאוד להרבה עניינים ובפרט לעניינים רוחניים שאנו מבקשים מבורא עולם שיעזרונו ויחזק את ידינו, כל אחד וענייניו, כל אחד די מחסורו אשר יחסר לו. בחינה של מידה כנגד מידה שבאדר כל הפושט יד נותנים לו, ואדם שבאמת קיים את ההלכה הזו, יתכן שגם הקב"ה יתנהג עמו במידת החסד וימלא משאלות ליבו לטובה.

פורים וחודש אדר גם גורמים לי להיזכר קצת בפרשות בחקותי וכי תבוא, בברכות וקללות, (על משקל משנכנס אדר מרבין בשמחה ומשנכנס אב ממעטיין). יש שם בפרשה הרבה קללות וברכות, והכותרת לעני"ד היא "תחת אשר לא עבדת את השם אלוקיך בשמחה ובטוב לבב מרוב כל".

חודש אדר הוא חודש של שמחה ושפע, לא אמור להיות אפילו יהודי אחד שאין לו מה לאכול. תיקנו משלוח מנות ומתנות לאביונים שגם העניים יאכלו סעודת יום טוב, ובתוך כל השפע הזה צריך להראות להקב"ה שגם כששמחים ורוקדים, וגם כשלא חסר כלום, אנחנו עובדים את הקב"ה ועושים רצונו. לא רק כשקשה נזכרים בו, אלא דווקא כשטוב לנו, אז אנחנו מתאמצים ביותר לעשות רצונו ולעבדו בלבב שלם.

השם הוא טוב ומרבה להטיב, וככתוב במסילת ישרים (פ"א) שהאדם לא נברא אלא להתענג על השם ולהנות מזיו שכינתו. (וזה

לשוננו: "יסוד החסידות ושורש העבודה התמימה הוא שייתברר ויתאמת אצל האדם מה חובתו בעולמו ולמה צריך שישים מבטו ומגמתו בכל אשר הוא עמל כל ימי חייו... והנה מה שהורונו חכמינו זכרונם לברכה הוא, שהאדם לא נברא אלא להתענג על ה' ולהנות מזיו שכינתו, שזהו התענוג האמיתי והעידון הגדול מכל העידונים שיכולים להימצא.

ומקום העידון הזה באמת הוא העולם הבא, כי הוא הנברא בהכנה המצטרפת לדבר הזה... אך הדרך כדי להגיע אל מחוז חפצנו זה, הוא זה העולם. והוא מה שאמרו זכרונם לברכה (אבות ד, טז) העולם הזה דומה לפרודור בפני העולם הבא. והאמצעים המגיעים את האדם לתכלית הזה הם המצוות אשר ציוונו עליהן הא"ל יתברך שמו. ומקום עשיית המצוות הוא רק העולם הזה. על כן הושם האדם בזה העולם בתחילה,

כדי שעל ידי האמצעים האלה המזדמנים לו כאן יוכל להגיע אל המקום אשר הוכן לו, שהוא העולם הבא. לרוות שם בטוב אשר קנה לו על ידי אמצעים אלה. והוא מה שאמרו זכרונם לברכה (עירובין כב, א) היום (לעשותם ומחר לקבל שכרם) עכ"ל.

הקב"ה רוצה שנקרא ונתפלל אליו בכוונה מהלב, רחמנא ליבא בעי, אך לפעמים יש אנשים שכשטוב להם והם שמחים הם פחות מרגישים נזקקים ופחות עובדים מתוך הלב באמת, ואז הקב"ה שמשתוקק לשמוע את קולם לוקח מהם חלק מהשפע או נותן להם איזו התמודדות קשה כלשהיא, ואז הם ישר רצים אליו בחזרה, לאבא שנמצא בכל מקום ואומר לנו: למה הייתי צריך להוריד ממך את השפע בשביל שתיראה שאני כאן איתך והכל זה ממני, לא חבל?

להקב"ה אין שום מניעה לתת לנו הכל, חוץ מאיתנו עצמנו, שזה טיבענו. כמו שכתוב בפרשת האזינו: ("זכור ימות עולם... ירכבהו על במתי ארץ ויאכל תנובת שדי וינקהו דבש מסלע ושמן מחלמיש צור. חמאת בקר וחלב צאן עם חלב כרים ואילים בני בשן ועתודים עם חלב כליות חטה ודם ענב ושתה חמר. וישמן ישרון ויבעט שמנת עבית כשית ויטש אלו-ק עשהו וינבל צור ישעתו" וכו'. עיין שם מה כתוב בהמשך הפרשה... דברים לב, יג-טו)

כך זה עובד, אנחנו בשר ודם, ונסיון העושר קשה מנסיון העוני. התפקיד שלנו זה גם בעושר לעבוד את השם בתמימות ובלבב שלם, ולהיזהר לא ליפול לציצה"ר של כוחי ועוצם ידי ח"ו, דהרי אדם שמצליח במסחר ובכל דבר נוטה לחשוב שכישרויו שבירך אותו ה' בהם - הם אלו שגרמו להתצלחה שלו. וזה טעות לחשוב כך, כי הכל מאיתו יתברך, וגם אם אתה תהיה האדם הכי מוכשר בעולם, אם הקב"ה לא יעזור לך, לא יהיה לך כלום!!

ב"זרע שמשון" וברעק"א מובא שההודאה על הנס היא הגורמת לנס הבא שיבוא. הבריסק"ר רב היה אומר, שכשהקב"ה עושה לאדם נס, הוא מחוייב להודות ולספר לאחרים כדי להרבות כבוד שמיים.

פעם היתה שריפה בבניין מגורים ששהו בו חתן וכלה בשבת השבע ברכות שלהם. והגיע עת התפילה ומחפשים את החתן והוא לא בא. התחילו לדאוג, והלכו לאותו בניין שישנו שם הזוג הטרי, וראו את השריפה, דפקו להם על הדלת ואין קול ואין עונה. כולם היו בחרדה מה יהיה, עד שפרצו את הדלת בשבת קודש וגילו שהחתן והכלה שניהם שוכבים מעולפים. כמובן שפינו אותם למקום מבטחים והצילו את חייהם בחסדי שמיים, לאחר כמה זמן הם התעוררו ולא נגרם להם שום נזק משמעותי.

זה היה נס עצום או אולי סידרה של ניסים עצומים, שאם השריפה הייתה בזמן אחר, או מקדימה בכמה דקות, או שלא היו מגיעים בזמן, מי יודע מה היה קורה ח"ו. ועוד הרבה זוויות רבות לניסים והחסדים המרובים שהיו באותו היום.

כל מי שהגיע לרב מבריסק לאחל לו מזל טוב ולברכו, הרב היה מספר לו את כל סיפור הנס מהחל ועד כלה עם כל הפרטים הקטנים בלא להחסיר דבר. וכששאלוהו מדוע נהג כך, ענה: יש לי מצווה של "שיחו בכל נפלאותיו" להרבות כבוד שמיים ולספר בחוצות את כל החסדים והניסים שגמל עימי ועם הזוג הטרי צאצאיי, ואני רוצה שכולם ישמעו את מעשי השם ויודו ויברכו ויהללו את שמו הגדול.

וכן היה מעשה עם הסטייפלער שבביתו בשבת - לפני שהיה גנרטור - היה משתמש בלוקסים (תאורה חלשה מאוד שעבדה על בלון גז קטנטן) להאיר את ביתו, ופעם אחת כשלמד בליל שבת בביתו בחושך הגישו לו כוס תה ולפני שהספיק לשתות ממנו הגיע אחד הנכדים וראה שיש זבובון בכוס, כשהסטייפלער שמע על זה, נבהל מאוד ולא יכל לישון כל הלילה בגלל שכמעט נכשל באכילת שרץ.

למחרת בסעודה סיפר לכל מי שהתארח אצלו על הנס הגדול שניצל ברגע האחרון מאכילת שרץ, ולכל מי שפגש אותו סיפר לו על הנס הגדול שהיה לו, וכך גם בסעודה שלישיית. וכמה ימים אחר כך לא נרגע מזה וכל מי שהיה בסביבתו שמע ממנו על הנס.

רואים מכאן א. את יראת החטא הגדולה שהיתה לסטייפלער ב. איך היתה ההסתכלות של גדולי ישראל על ניסים שעשה עמהם ה' וכמה צריך להודות על כל הצלחות מאיסור, וכל נס שעושה עימנו הקב"ה. ה' יזכנו. (וזאת תורת השבת)

מההתעלמות המופגנת, וקרא לעבר האברך בתרעומת: "למה אתה עובר לידי בלי לומר מילה?! דע לך כי אפילו היית נתקל בערבי זקן עליך, היה עליך לברך אותו לשלום!".

האברך, נשוא ההערה, סיפר לי על המקרה, והוסיף שלאחר מכן חשב בליבו, כי איננו מבינים את המתרחש בליבם של קשישים אלו. בדרך כלל, אנשים מבוגרים סובלים ממחויבים שונים ומשונים. הימים חולפים ועוברים והזקן חושב לעצמו בעגמה: "הרי רוב שנותי עברו, אני כבר 'עובר בטל', את מי אני מעניין בכלל? מי מעוניין לדעת מה שלומי ומה עובר עלי?!".

כאשר אנו עוברים ליד אדם זקן, אם בשבת ואם באמצע השבוע, וכי עולה לנו כסף להאיר לו פנים ולברכו לשלום?! הרי בכך אנו מחיים את נפשו ומוכיחים לו, כי נמצאים בעולם אנשים המתעניינים בו ובמצבו! ישנם אנשים שאין להם מאומה בעולם, מלבד ברכת ה'בורק טוב' שהם שומעים מן הזולת המחיה את נפשם.

אבל אל לנו להסתפק בכך. עלינו לדרוש בשלומם של כל אדם, ואפילו בשלומם של אנשים שאיננו מכירים, ואפילו בשלום נוכרי שבשוק. זהו יסוד החיים האנושיים, כפי שאמרו חז"ל (ברכות ע"ב): "כל שידוע בחברו שהוא רגיל ליתן לו שלום, יקדים לו שלום, שנאמר: 'בקש שלום ורדפהו'. ואם נתן לו ולא החזיר - נקרא גזלן", שנאמר: 'אתם בערתם הכרם גזלת העני בבתיכם'".

הצלת שתי נפשות בזכות שתי מילים!

מעשה באברך תושב בני-ברק, שנסע לשבות בבית הוריו שבחיפה. בבוקר השבת, בדרכו מבית הכנסת לבית הוריו, הבחין הלה ביהודי זקן, נטול כיפה, היושב בגפו על ספסל ברחובה של עיר. במשך מספר רגעים התלבט האברך האם לגשת לקשיש ולאחל לו 'שבת שלום'.

'הרי אני בלבוש חסידי מלא, שטריימל, קפטן וגרביים לבנות, והוא נראה כמי שאינו שומר מצוות', הררה האברך בליבו. 'מי יודע אם כשאגש לומר לו 'שבת שלום', הדבר ימצא חן בעיניו? אך בכל זאת, הרי נצטוונו להקדים שלום לכל אדם, ואפילו לנוכרי שבשוק, על אחת כמה וכמה ליהודי...'

האברך הגיע להחלטה מהירה, ניגש אל החילוני הזקן וברכו בברכת 'שבת שלום' במאור פנים.

"שבת שלום ומבורך!", הגיב הזקן המופתע, ולאחר מספר רגעים הוסיף ואמר: "אם טרחת לאחל לי שבת שלום, כנראה אתה בן אדם עדין ומתחשב. אולי תוכל לעשות לי טובה? איני חש בטוב, אני גר ברחוב הסמוך, אודה לך אם תעלה לביתי ותזעיק את אשתי שתבוא הנה לטפל בי!".

האברך בירר את הכתובת המזויקת, ואץ כחץ מקשת אל ביתו של הזקן. הוא דפק בבהילות על הדלת, אולם אין קול ואין עונה, איש לא ניגש אל הפתח!

האברך, החרד לגורלו של הישש המוטל על ספסל ברחוב באין אונים, החל להקיש בחוזקה, אך כל תגובה לא באה... תוך כדי כך אחד השכנים, חילוני גם הוא, יצא מביתו והביט בפליאה במחזה הבלתי שכיח - אברך חרדי בלבוש חסידי מלא, הולם במלוא העוצמה על דלת ביתו של קשיש חילוני...

השכן עצר מלכת, ושאל את האברך מה הוא מחפש במקום, ומדוע הוא חובט בדלת. בתגובה סיפר לו האברך, כי בעל הבית יושב על ספסל ברחוב הסמוך, כשאינו חש בטוב, ומצפה לעזרת רעייתו. השכן שמע את דברי האברך, והחל לנקוט גם הוא בעצמה על הדלת. כשראה כי איש לא ניגש לפתח, שב השכן לביתו, הביא את מפתח דירת הזקן, שהיה מונח דרך קבע בביתו, ופתח לרווחה את הדלת הנעולה.

השניים מיהרו להיכנס פנימה, ולתדהמתם הרבה ראו את בעלת הבית שרועה על יד הדלת. מתעוותת בהתקף קוצר נשימה כבד. כרוח סערה רצו אל הטלפון והזעיקו את שירותי החרום, אשר טיפלו הן בזקנה המעולפת והן בבעלה המיוסר, שהמתין בחוסר ישע ברחוב הסמוך...

כך, בעקבות זאת שלא נמנע מלאחל 'שבת שלום' ליהודי בלתי מוכר, זכה האברך היקר להציל שתי נפשות מישראל, ולקדש שם שמים לעיני השכן החילוני, אשר התפעל עד מאד להיווכח כי אברך חסידי, שאין לו קשר לבעל הבית הקשיש, נשלח על ידו לעלות לביתו להזעיק עזרה. והכל בזכותן של שתי מילים - 'שבת שלום' (כבודם של ישראל)

"וזאת התרומה"

מקרה מוזר התרחש בירושלים עיר הקודש ת"ו, שנלמד מטיב מעשה זה, עד כמה צריך לדון את כל האדם ממש לכף זכות.

באחת מן הישיבות הקדושות נשא המשגיח החשוב שליט"א, שיחה מוסרית בנושא קטנות ושלמות האדם והמסתעף מזה. בין הדברים נסבה ההרצאה על קטנותו היחסית של כדור הארץ, לעומת כל הגלקסיה ולעומת כל שאר הגלקסיות שמסביבנו וכו'. בתוך דבריו הזכיר המשגיח את התופעה הידועה, של גלגול גלגל הכספים, שהרי הכסף אינו דבר עומד וכל הכסף שיש בעולם מסתובב מאדם זה לאדם אחר, ושוב חוזר חלילה, אותו כסף לאותם אנשים, עולם קטן המסתובב וחוזר חלילה.

אחד הבחורים שישב באותו "ועד", נהנה מאוד מן השיחה ומן המשלים היפים, ולאחר ההרצאה ניצת בו רעיון משונה מעט... לבדוק בעצמו את אמיתת הדבר שהזכיר המשגיח בענין הכסף. הוא החל, אפוא, לרשום על כל שטר של כסף שעבר תחת ידו, סימן אישי זעיר עם תאריך. הוא הסתיר זאת בפניה נסתרת שמאחורי השטר, כדי לבדוק מתי יסתובב הגלגל ויחזור אליו שוב אותו השטר... ואכן הוא היה מוצא הרבה, ולפעמים אף אחר חודשים רבים, את אותם שטרות שהתגלגלו שוב ובאו לידי, פעמים אף חזרו לידי שטרותיו בכמה גלגולים... בכל פעם שחזר אליו אותו השטר, הטביע בו שוב את חותמו עם התאריך בו קיבלו לידי...

ברבות הימים, הפך מנהג זה אצל הבחור כמין 'תחביב' (הובי), ומעין משחק, כל חבריו כבר ידעו שכל שטר שיבוא לידי יזכר לסימן חותמו האישי. הימים חלפו במהרה, והנה הגיע זמנו של הבחור להקים בית בישראל, הוא נישא בשעה טובה ומוצלחת לבחורה מיוחדת שהתאימה לו מאוד. היא היתה בת יחידה לאמה, הם נישאו ככבוד ובשמחה, וקיבלו את כל צרכיהם בשלמות, כמנהג בעלי בתים חשובים, מאחר שגם הוריו היו אמידים וגם אם הכלה האלמנה היתה בעלת אמצעים, הם רכשו דירה די יוקרתית סמוך לאמא - החותנת החשובה, ומאד נהנו בקרבתה.

ערב אחד בתקופה הנישואין עלה האם החותנת לביקור קצר בבית בתה וחתנה. היא הביאה עמה תבשיל טעים ומיוחד שהכינה להם לארוחת הערב. תוך כדי שיחתה עם ביתה, מקבלת היא שיחת 'פלאפון' דחופה מחברתה הקרובה, ששאלה אם היא יכולה להתלוות אליה

מיידית למכירת חיסול, במחירים מוזלים במיוחד, כיוון שנודע לה כעת שזה הערב האחרון למכירה. היא נענתה להזמנה ברצון, והן סיכמו ביניהן להיפגש בבית החברה בתוך כמחצית השעה.

האם רצתה, אפוא, ללכת ישירות לבית חברתה, אבל כשמשמשה בתיקה ראתה שחסרים לה מעט מזומנים, לנסיעות וקניות וכו', ושאלה את חתנה אם יש לו אולי להלוות לה מאה שקלים. החתן הנחמד נענה בשמחה, והוציא על אתר מארנקו שטר של מאה שקלים, תוך כדי שהוא פולט לאשתו בקריצת עין שובבה: "נראה מתי זה יחזור!". הוא לא שם לב שגם האם/החותנת שמעה את דבריו, הגיש לה את הכסף והיא פנתה לדרכה באמירת 'שלום' חפוזה.

למחרת, כשהגיעו הזוג הצעיר לארוחת הצהריים, כדרכם מידי יום, ראתה הבת את פני אמה, והנה אין פניה כתמול שלשום. היא נראתה עצובה ומתנכרת, היא הזדרזה מאד לסיים להגיש את הארוחה, ופרשה לחדרה למנוחה. חשבה הבת שמא מקרה הוא, והיא לא חשה בטוב. אבל משחזר הדבר על עצמו כמה ימים, הבינה הבת שיש דברים בגו, הנה אמא מסתובבת זה כמה ימים בהתנכרות

אליהם, על שאלותיהם עונה בקרירות מופגנת, והיה ניכר שמהו מעיק עליה מאד.

כשהלך בעלה לכולל, נשארה הבת קמעא בבית אמה, ובזהירות ניסתה לגלות מה מעיק על ליבה. היא ניגשה אליה ושאלה ברכות: "אמא מה מעיק עליך? מה מקעים אותך? מדוע את כל כך רוגזת?" מתחילה התחמקה האם, ולא רצתה לגלות את מסתרי ליבה. אך לאחר שהפצירה בה הבת שוב ושוב, פתחה האם את פיה, ואמרה: "נראה לך שזו התנהגות יפה מצד בעלך? הוא מתנהג אלי מאד לא יפה!".

הבת נדהמה מאד! הרי הוא העריך וכיבד כל העת את אמה עד מאד, והוא אדם טוב ונחמד, ולא ראתה מעולם שהוא מזלזל בה חלילה. אבל היא הבינה שהיה כנראה משהו שאמה געלה ממנו מאד. היא ניסתה לרענן את זיכרונה, ולא הצליחה לגלות שום מקרה שאולי דיבר בעלה בצורה לא מכובדת לאמה. ובהיות שראתה שאמה מאד נפגעה ממנו, הרגישה צורך דחוף לברר מה קרה ביניהם. היא החלה לשאול ולברר פרטים נוספים אצל אמה מה היה ומתי.

כשראתה האם את פליאתה, תמהה בקול: "וכי לא ראתה? הרי גם את בעצמך עמדת שם! כשביקשתי ממנו הלוואה קטנה של מאה שקלים בלבד, והוא לא נתן בי שום אמון, ולחש באוזןך 'נראה מתי זה יחזור'... וכי זה מה שמגיע לי לאחר שהשקעתי בשבילכם את כל חיי, בקניית הדירה היקרה והרהיטים, ושאר הוצאות החתונה המפוארת, שהסתכמו בכמה עשרות אלפי דולרים טבין ותקילין? גם הוא נהנה מהם יפה מאד! ועתה בשביל הלוואה קטנה של מאה שקלים, הוא לא נותן בי אמון, ושואל מתי זה יחזור?"

"דעי לך בתי!", סיכמה האם בכעס מופגן, "שאני נפגעתי עד עמקי נשמת, ואיני יכולה לחזור על כך לסדר היום!".

כששמעה הבת במה דברים אמורים, החלה פתאום לצחוק ולצחוק, עד שלא יכולה היתה לעצור ברוחה... והאמא עומדת בצד משתאה, לשחוק זה מהו? "אני עומדת בעלתי ופגועה וכאובה ואת צוחקת ממני? מה מצחיק כאן?", תהתה האם.

משנרגעה הבת מצחוקה, פנתה לאמה ואמרה לה: "סלחי לי אמא יקרה! את פשוט לא הבנת כלל מה הוא אמר, הוא בכלל לא התכוון אליך! בעלי הנחמד, שיהיה בריא, יש לו תחביב כבר כמה שנים, לסמן כל כסף שמגיע לידי, כדי לבדוק מתי הוא יחזור שוב לידי. ועל כך אמר לי, 'נראה בשטר זה שעכשיו יוצא מתחת ידינו, מתי הוא יחזור אלינו'... ואת שעמדת בצד והאזנת - לא הבנת כלל את המדובר, ופרשת לעצמך לא נכון, עד שנפגעת בחינם עד עמקי נשמתך".

מאז אותו מקרה מסתובבת האם האלמנה, ומספרת בכל מקום את המקרה המדהים הזה, כדי ללמד עד היכן מגיעה החובה לדון את האדם לכף זכות. וכלשון משנתנו (אבות פ"א מ"ו): "והווי דן את כל האדם לכף זכות", את כל האדם ממש, כי לעולם אי אפשר לדעת מה כוונתו, ומה מעלה על ליבו במשפט שכזה, למה התכוון מי שאמר... וכבר מצינו בחז"ל כמה מקרים מדהימים כיצא בטיב מעשה זה, ממה שצריך לדון תמיד לכף זכות, אף בדברים הנראים לכאורה כרחוקים. עיין היטב אבות דרבי נתן (פרק שמיני), ובגמרא שבת (דף קכז ע"ב) ועוד. (טיב המעשיות)

אנא הרבו בתפילה ולימוד תורה לרפואת החולה רבי **עמרם בן שמחה** והחולה **אורה בת ברכה** בתושחי

את הימישית מעבדת תיקונים מקצועית במקום

מחירת והשכרת מחשבים ונסטטיקים

מחשבים ונסטטיקים על פי ההלכה

שכט אפרים 7, לוד (מחסיק) | משלוחים לכל הארץ | 058-32-92-679 | es0583292679@gmail.com

העלון השבוע נתרם על ידי יהודי יקר החפץ בעילום שמו

מומלץ לקבל את העלון מידי שבוע במייל: aa0534153385@gmail.com

לזכר הנספים שנרצחו ונטבחו באכזריות וכמיתות משונות ונשפך דמם כמים על קידוש ה', ביום שמחת תורה תשפ"ד.

לזכות אלו שמוסרים נפשם בכל מקום למען כבוד שמים ולמען הצלת יהודים. ולזכר אלו מהם שנהרגו על קידוש השם תוך מסירת נפשם למען שמו יתברך ולמען עם ישראל בארה"ק.

לישועת עם ישראל ולהחזרת השבויים בריאים ושלמים כנפש ובגוף במהרה. אזויהו כל בית ישראל הזתונים בצרה ובשביה העומדים בין בים ובין ביבשה המקום ירום עליהם ויוציאם מצרה לרווחה ומאפילה לאורה ומשיעבוד לנאולה השתא בעזרה ובזמן קריב. אכ"ר.

להפצה בחינם, להערות, תרומות, פרסומות והנצחות: 0534153385 מייל: aa0534153385@gmail.com